15/04/2023

Μητρόπολη Καστορίας: Επιτάφιος και η Άκρα Ταπείνωσις

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Καστορίας

Σε κλίμα κατάνυξης και συντριβής αλλά και ρωμαίικης μεγαλοπρέπειας, τελέσθηκε το απόγευμα της Μεγάλης Πέμπτης η Ιερά ακολουθία των Παθών του Κυρίου, στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου Καστοριάς.

Από την αρχή της ακολουθίας, ο ιστορικός Μητροπολιτικός Ναός της κατακλύστηκε από ευσεβές εκκλησίασμα, αποτελούμενο από ενορίτες αλλά και από επισκέπτες που ήρθαν στην ρωμαίικη (βυζαντινή) Καστοριάς για τις άγιες αυτές ημέρες, προκειμένου να τις βιώσουν στο ανάλογο κλίμα.

Μέχρι τέλους της μακράς και κατανυκτικής ακολουθίας, η παρουσία του κόσμου αυξανόταν, παρακολουθώντας με την δέουσα ευλάβεια και προσοχή τα εντός του τεκταινόμενα.

Της Ιεράς ακολουθίας προΐστατο, χοροστατώντας **ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Καλλίνικος**. Τόσο κατά την διάρκεια της ακολουθίας, όσο και μετά την ολοκλήρωσή της, οι εκατοντάδες πιστοί προσκύνησαν τον Εσταυρωμένο, που τέθηκε στο μέσον του σολέα, μετά την ανάγνωση του 5 ου Ευαγγελίου σύμφωνα με το τυπικό. Πολλοί ήταν εκείνοι που παρέμειναν προσευχόμενοι ενώπιον του Εσταυρωμένου και μετά το πέρας της Ακολουθίας.

Ακολουθία της Αποκαθηλώσεως

Ως άλλος Ιωσήφ από Αριμαθαίας, κατέβασε από του Σταυρού, το άχραντο σώμα του Εσταυρωμένου Κυρίου μας, Ιησού Χριστού, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κατά την τελετή της Αποκαθηλώσεως, το πρωί της Μεγάλης Παρασκευής.

Ο Σεβασμιώτατος στον λόγο του στην Αποκαθήλωση μίλησε με θέμα το εκούσιον του Πάθους του Χριστού, για το προηγούμενο και επόμενο θέλημα του Θεού Πατρός, για τα θελήματα του Χριστού, το ανθρώπινο και το θείο, και για το θέλημα των ανθρώπων που εναντιώνεται στο θέλημα του Θεού λόγω των παθών.

Τις Ιερές ακολουθίες παρακολούθησε πλήθος κόσμου με βαθειά συγκίνηση και μέσα

σε κλίμα απόλυτης κατάνυξης.

Ο Σεβασμιώτατος στον λόγο του στην Αποκαθήλωση μίλησε με θέμα το εκούσιον του Πάθους του Χριστού, για το προηγούμενο και επόμενο θέλημα του Θεού Πατρός, για τα θελήματα του Χριστού, το ανθρώπινο και το θείο, και για το θέλημα των ανθρώπων που εναντιώνεται στο θέλημα του Θεού λόγω των παθών.

Προ της απολύσεως του Εσπερινού της Αποκαθήλωσης ο Σεβασμιώτατος τοποθέτησε το σώμα του Κυρίου στο καταστόλιστο κουβούκλιο του Επιταφίου και αμέσως εκατοντάδες κόσμου, σχηματίζοντας μεγάλη ουρά, με υπομονή και ευλάβεια άρχισαν να το προσκυνούν, υπό τον ήχο των πένθιμων καμπάνων.

Ακολουθία του Επιταφιου

Στην ατμόσφαιρα χαρμολύπης της Μεγάλης Παρασκευής και με βαθειά κατάνυξη, τελέσθηκε η ιερά Ακολουθία του Επιταφίου Θρήνου, στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό της Καστοριάς, θυμίζοντας ρωμέϊκη μεγαλοπρέπεια.

Της ακολουθία προΐστατο ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καστορίας κ. Καλλίνικος, συμπαραστατούμενος από τους Εφημερίους π. Στέφανο και π. Φώτιο και τους διακόνους π. Παύλο και π. Παντελέημονα.

Τα εγκώμια φέτος κατά την ακολουθία, κατά τρόπο άψογο και συγκινητικό, απέδωσαν παιδιά του Μουσικού Σχολείου Καστοριάς, με την χορωδία που

συγκρότησαν για αυτό τον σκοπό, με δάσκαλο τον κ Δημήτριο Χασιώτη.

Ακολούθησε η περιφορά του Επιταφίου μέχρι την πλατεία Ομονοίας, όπου μέσα σε μια μοναδική ατμόσφαιρα, συναντήθηκε με τον Επιτάφιο του Ιερού Ναού Αγίου Γεωργίου Καστοριάς.

Για πρώτη φορά, συλλιτανεύθηκε και η ιερή Εικόνα του Χριστού, της Αποκαθήλωσης ἤ Ἄκρας Ταπεινώσεως (14ου αιώνος), που ευλογεί την πόλη για το διάστημα αυτό από το Εκκλησάκι του Αγίου Νικολάου του Καζνίτσι στην Ομόνοια.

Με την όλη κατανυκτική ατμόσφαιρα συντονιζόταν η Φιλαρμονική Ορχήστρα του Δήμου Καστοριάς, η χορωδία του Μουσικού Σχολείου, χορωδοί και Ιεροψάλτες που από καρδιάς έψαλλαν τα εγκώμια, αλλά και το πλήθος κόσμου, που κατέκλυσε τους δρόμους και την πλατεία.

ΔΕΙΤΕ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΕΔΩ

Από της ειδικής εξέδρας απεύθυνε λόγο πατρικό προς το πλήθος που παρακολουθούσε την τελετή με την προσήκουσα ευλάβεια, ο Σεβασμιωτατος Μητροπολίτης, ο οποίος ανέφερε:

«Ἀγαπητοί Ἄρχοντες τοῦ τόπου, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ἀγαπητά μου παιδιά,

Μεγάλη Παρασκευή καί σέ ὅλη τήν Ὀρθοδοξία, καί ἐδῶ στήν Καστοριά μας, στήν Ὁμόνοια, περιφέρουμε τήν Ζωή ἐν Τάφῳ.

Τήν Ζωή πού κλείσαμε, ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι, σήμερα σέ ἕναν τάφο-σπήλαιο.

Περιφέρουμε τήν Ἄκρα Ταπείνωση, ὅπως τήν εἰκονίζει ἡ ἀρχαία ἱερά εἰκόνα, ἀπό τούς θησαυρούς τῆς Καστοριᾶς, πού συλλιτανεύουμε σήμερα γιά πρώτη φορά ἐδῶ στήν Καστοριά καί τήν θαυμάζουμε ἐνώπιόν μας.

Ἄκρα Ταπείνωση εἶναι ἡ εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ ἀδικημένου, βασανισμένου, πληγωμένου, μαστιγωμένου, χλευασμένου, τρυπημένου, λογχευμένου· μέ τό ἀκάνθινο στεφάνι τῆς χλεύης στήν κεφαλή, μέ τόν κάλαμο τοῦ ἐμπαιγμοῦ στά χέρια, μέ τήν ψεύτικη πορφύρα ριγμένη ἐπάνω στό καταταλαιπωρημένο σῶμα Του, μέ τά σύμβολα τοῦ Πάθους Του.

Εἶναι ἡ εἰκόνα τοῦ βασανισμένου καί νεκροῦ Χριστοῦ.

Εἰκονίζεται μέσα στόν τάφο, μέσα στό σπήλαιο πού θέλουμε νά Τόν κλείσουμε, ἀφοῦ Τόν θανατώσαμε ἀτιμωτικά καί ἀφοῦ Τοῦ βγάλαμε τά καρφιά. Καί ὄχι μόνον νά Τόν κλείσουμε, ἀλλά καί νά Τόν φυλακίσουμε, μέ φρουρούς νά Τόν φυλᾶνε καί πεθαμένο.

Καί ἡ ψυχή Του κατεβαίνει τήν ἴδια στιγμή στό ἄλλο σπήλαιο, τοῦ Ἅδη, νά συναντήσει τίς ψυχές τῶν νεκρῶν.

Ὅλες οἱ δυνάμεις, ἡ κακία, τά πάθη τοῦ κόσμου συμμάχησαν γιά νά ἐξαφανίσουν τόν Χριστό μέσα στά σπήλαια αὐτά.

Ὅμως, ὁ Χριστός, τό μέν σπήλαιο τοῦ Τάφου Του τό κατέστησε φωτοβόλο, τό κατέστησε ὄλβιο τάφο, ὅπως τό εἶδαν οἱ γενναῖες καί γεμάτες ἀγάπη Μυροφόρες γυναῖκες. Εἶδαν τόν Τάφο κενό, ἄδειο, καί φωτεινό.

Τό σπήλαιο τοῦ Ἅδη (ἅδης εἶναι τό κράτος τοῦ θανάτου) τό κατέλυσε, ἔσπασε τά κλεῖθρα καί τίς βαρειές θύρες του, καί ἐλευθέρωσε τίς ψυχές πού δέν ἀνῆκαν στόν Ἅδη, ἀλλά τίς κρατοῦσε τυραννικά.

Ὁ Χριστός δέν εἶχε οὔτε φόβο, οὔτε τραγωδία, οὔτε θάνατο. Ὁ Χριστός ἔζησε τήν πιό βαθειά τραγωδία τοῦ κόσμου, χωρίς νά ἔχει στήν ψυχή Του τραγωδία. Ὁ Χριστός παρέμεινε πάντα αὐτό πού ἦταν, εἶναι καί θά εἶναι σέ κάθε κατάσταση καί πέρα ἀπό τούς αἰῶνες: Φῶς, Ἀγάπη, Ζωή, Ἀνάσταση.

Μετά τήν Ἀνάστασή Του ὁ Χριστός φώτισε ἄλλα δύο μεγάλα σπήλαια, κλειστά καί βασανιστικά.

Τό πρῶτο, εἶναι τό σπήλαιο τοῦ κόσμου.

Γιατί, ὡς σπήλαιο ἀντιλήφθηκε ὁ ἀρχαῖος ἐκεῖνος Ἕλληνας φιλόσοφος τόν κόσμο αὐτό, καί τόν ἀντιπαρέλαβε μέ τόν πραγματικό, κατ᾽ ἐκεῖνον, κόσμο τῶν ἰδεῶν.

Ὁ κόσμος μας εἶναι σπήλαιο θνητότητας, φθαρτότητας, μεταβολῆς, ἄγνοιας, ἔλλειψης ἀγάπης καί λησμονιᾶς αἰωνιότητας.

Ἀμέτρητοι φιλόσοφοι καί ἡγέτες προσπάθησαν καί προσπαθοῦν νά φωτίσουν τό σπήλαιο αὐτό, ἀλλά παραμένει στό σκοτάδι τοῦ μίσους καί τοῦ φόβου.

Ὁ Χριστός φώτισε τό σπήλαιο αὐτό, ὄχι μέ νέες φωτεινές ἰδέες, κατεβασμένες ἀπό τόν κόσμο τῶν ἰδεῶν, ἀλλά μέ τό ἄκτιστο φῶς τῆς θεότητος, πού εἶναι Ἀγάπη, θυσιαστική καί ἀνιδιοτελής, πού εἶναι συγχρόνως δύναμη, ταπείνωση, θυσία, γνώση.

Τήν ἀγάπη αὐτή τήν γνώρισαν ἄλλοι στό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ, Τόν ὁποῖον γνώρισαν ἐν πνεύματι καί ἀληθείᾳ, καί ἄλλοι τήν γνωρίσαμε καί τήν γνωρίζουμε, στά πρόσωπα τῶν Μαθητῶν Του, τῶν Ἁγίων μας.

Τό δεύτερο σπήλαιο, εἶναι τό σπήλαιο τῆς ἀνθρώπινης καρδιᾶς, πού εἶναι δικό μας, τοῦ καθενός ἀπό ἐμᾶς.

Ὁ Χριστός εἰσῆλθε καί εἰσέρχεται καί σέ αὐτό ἁπαλά, εὐαίσθητα, ἐλεύθερα, διακριτικά, καί φθάνει μέχρι ἐκεῖ βαθειά στό βάθος τῆς ἀνθρώπινης καρδιᾶς, ὅπου βρίσκονται τά ὅρια τῆς σάρκας, τῆς ὕλης καί τοῦ χρόνου.

Στό σπήλαιο τῆς καρδιᾶς, ὅπου κυριαρχοῦν τά τυραννικά πάθη τῆς φιλαυτίας, τῆς φιληδονίας, τῆς φιλαργυρίας, τῆς φιλοδοξίας, καί ὁ φόβος καί ἡ ἀγωνία.

Ὁ Χριστός φωτίζει, ὅταν Τόν καλοῦμε καί Τόν ἀφήνουμε, καί τό σπήλαιο αὐτό μέ τήν ἀγάπη Του. Ἀγάπη πού ἔρχεται μέ τήν ἴαση τῶν παθῶν, μέ τήν τήρηση τῶν ἐντολῶν καί μέ τήν καρδιακή νοερά προσευχή.

Ἀδελφοί μου καί ἀγαπητά μου παιδιά

Μή φοβόμαστε τά σκοτεινά σπήλαια τοῦ κόσμου καί τῆς ψυχῆς.

Ἡ Ἄκρα Ταπείνωση εἶναι ἐδῶ μαζί μας, ἀνάμεσά μας, στίς Ἐκκλησιές μας, στήν πόλη μας, στίς καρδιές μας.

Εἶναι ἡ Ἄκρα Ταπείνωση, πού εἶναι Ἀγάπη, Φῶς, Ἐλπίδα, Δύναμη, Ἔμπνευση, καί εἰσέρχεται παντοῦ, τούς τάφους, στήν κοινωνία, στήν ψυχή μας.

Πιστεύω ἀκράδαντα, ὅτι ὅσο ἡ πόλη μας σκεπάζεται ἀπό τήν Ἄκρα Ταπείνωση τοῦ Χριστοῦ, τόσο καί θά ζεῖ καί θά λαμπρύνεται στήν Ἱστορία καί θά ἀνασταίνεται μετά ἀπό κάθε κοινωνικό θάνατο.

Ἀγαπητοί ἀδελφοί καί παιδιά τοῦ Θεοῦ

Σᾶς εὔχομαι, παραφράζοντας τά λόγια τοῦ Ἀγγέλου, πού κάθεται στόν ἄδειο καί λαμπρό Τάφο τοῦ Χριστοῦ, καί λέγει στίς Μυροφόρες Γυναῖκες:

«Μή φοβᾶσθε ἐσεῖς! Γνωρίζω ὅτι ζητᾶτε τόν Ἰησοῦ τόν Ἐσταυρωμένο, τήν Ἄκρα Ταπείνωση. Δέν εἶναι στόν Τάφο. Ἀναστάθηκε, ὅπως τό εἶπε. Μή φοβᾶσθε, ἀλλά χαίρετε, καί πάλι σᾶς λέγω, χαίρετε!».

Μετά την επιστροφή του Επιταφίου εντός του Μητροπολιτικού Ναού, διανεμήθηκαν άνθη στους πιστούς, ως ευλογία με τη ευχή για καλή και ευλογημένη Ανάσταση!